

SZAKMAI ÉLETRAJZ

Fehér M. István

a filozófiai tudomány doktora, egyetemi tanár (szül. 1950, Budapest)

ELTE BTK, Filozófia Intézet

E-mail: h9142feh@ella.hu

- 1969C77 egyetemi tanulmányok az ELTE BTK angol, olasz és filozófia szakán.
1974: angolColasz szakos tanári diploma (Sz.: 262/1974.)
1977: filozófia szakos el⊕adói oklevél (Sz.: 1165/1977.)
1979: egyetemi doktori fokozat "summa cum laude" filozófiából (filozófiatörténetb⊕l). A disszertáció címe: "A pozitívizmusCvita nyomában". (Sz.: 138/1978C79.)
1985: kandidátusi fokozat filozófiából. A disszertáció címe: "Martin Heidegger gondolkodói útja". (Sz.: 10471.)
1990: akadémiai doktori fokozat filozófiából. A disszertáció címe: "HeideggerCtanulmányok" (külföldi opponens: az 1918-ban született HeideggerCtanítvány Walter Biemel, aacheni fenomenológus). (Sz.: 2721)
1977C oktatói tevékenység az ELTE BTK Filozófiatörténeti Tanszékén
1987: docens
1990C97 tanszékvezet⊕
1992: egyetemi tanár
1992C97 másodállású egyetemi tanár a Miskolci Egyetem Filozófiai Tanszékén, 1993 júl. 1-t⊕l a megalakult Filozófiatörténet Tanszék vezet⊕je; 1993 júl. 1-t⊕l 1994. júl. 1-ig a filozófia szak vezet⊕je
1992C az ELTE BTK Filozófiai Doktoriskola keretén belül az OAB által önálló programtagozatként akkreditált Hermeneutika doktori program vezet⊕je
1997C2000 Széchenyi Professzori Ösztöndíj

I. Hosszabb külföldi kutatóutak, ösztöndíjak:

- 1981 Három hónapos tanulmányút Olaszországban; kutatómunka a római és a messinai egyetemen, el⊕adások Romában, Messinában, Bolognában és Sienában.
1983/84Nyolc hónapos tanulmányút a CroceCAlapítvány ösztöndíjával a nápolyi "Istituto Italiano per gli Studi Storici"-nál; el⊕adások az "Istituto Italiano per gli Studi Filosofici"-nál (Nápoly) valamint a Messinai Egyetem Filozófiai Intézetében.
1986 Három hónapos, a DAAD (Deutscher Akademischer Austauschdienst, Bonn) által támogatott tanulmányút az NSZK-ban; kutatómunka a bochumi HegelCArchívumban, a Bajor Tudományos Akadémia SchellingCBizottságánál (München), továbbá a freiburgi egyetemen.
1986/87Meghívás a Messinai Egyetem Újkori Történeti Intézetéhez (közbejött akadályok miatt lemondva).
1987/8817 hónapos Humboldt-ösztöndíj a bochumi Ruhr Egyetem HegelCArchívumánál (konzulens: Prof. Dr. Otto Pöggeler, az Archívum igazgatója).
1992/939 hónapos ösztöndíj az "American Council of Learned Societies" részér⊕l a Virginia-i Egyetemen (Philosophy Department és Commonwealth Center for Literary and Cultural Change)

II. Vendégtanári meghívás

- 1985 4 hónapos vendégprofesszori meghívás a Messinai Egyetem Filozófiai Intézetéhez (bürokratikus akadályok miatt lemondva).
1990/91Vendégel⊕adó a JATE Filozófia Tanszékén

1995C97 Meghívott előadó a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karán
1999 Vendégprofesszor Humboldt-Universität zu Berlin, Philosophische Fakultät II, Seminar für
Hungarologie

III. Tudományos konferenciákon való részvétel (zárójelben a tartott előadások címe)

- Drittes Internationales Wittgenstein Symposium*, az Osztrák L. Wittgenstein Társaság rendezésében, Kirchberg/Wechsel, Ausztria, 1978. augusztus 13C20 ("Dialectical Elements in Popper's Criticism of Dialectics").
- Österreichische und ungarische Philosophie unter besonderer Berücksichtigung von Wittgenstein und Lukács*, a Budapesti Osztrák Kultúrintézet rendezésében, Budapest, 1980. október 6C8 ("Attack Against the Absolute: Lukács and Heidegger").
- Per il Secondo Centenario della "Critica della Ragion Pura"*, a Messinai Egyetem és az Olasz Filozófiai Társaság rendezésében, Messina, 1981. május 7C9 ("Sistema, liberta e intuizione intellettuale in Kant e nell'idealismo postkantiano").
- Lukács e il suo tempo. La costanza della ragione sistematica*, a Római Magyar Akadémia, az Olasz Filozófiai Társaság és az Accademia Nazionale dei Lincei rendezésében, Róma, 1981. december 10C12 ("Lukács e i rapporti con l'esistenzialismo sartriano").
- Benedetto Croce a trent'anni dalla morte*, a Nápolyi Egyetem, Nápoly- és Sorrento-város valamint Campania tartomány rendezésében, a köztársasági elnök védnöksége alatt, Nápoly-Sorrento, 1983. február 2C5 ("Croce e l'Ungheria").
- György Lukács 1904-1924: Dall'anima alla storia*, a Ferrarai Egyetem, Ferrara-város és a Gramsci-Intézet rendezésében, 1985. május 2C3 ("L'interpretazione della filosofia classica tedesca in 'Storia e coscienza di classe'").
- Die Krise der Phänomenologie und die Pragmatik des Wissenschaftsfortschritts. Symposium zur Erinnerung an die Wiener Vorträge E. Husserls von Mai 1935*, a "Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung", a Bécsi Egyetem, valamint a bécsi Francia Kultúrintézet rendezésében, Bécs, 1985. május 10C12 ("Popper's Concept of Dialectics: Some Hermeneutical Observations").
- György Lukács 1885-1971*, a Gramsci-Intézet toszkánai szekciójának rendezésében, Firenze, 1985. május 30C31 ("Il concetto lukácsiano di razionalismo").
- György Lukács e la cultura europea*, a Római Magyar Akadémia, a Római "La Sapienza" Tudományegyetem és a Gramsci-Intézet rendezésében, Róma 1985. október 17C19 ("Ratio, razionalità, razionalismo: Lukács e la filosofia contemporanea").
- Lukács György és a mai kultúra*, az ELTE Bölcsészettudományi Kara és az MTA Filozófiai Intézete rendezésében, Budapest, 1985. október 29C31 ("Lukács és a racionalizmus").
- Martin Heidegger und die praktische Philosophie*, a Thyssen-Stiftung rendezésében, Bochum, 1986. május 29C31.
- Bewußtsein, Sprache und die Kunst*, a bécsi Egyetem Filozófiai Intézete, a "Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung", a "Gesellschaft für Phänomenologie und kritische Anthropologie" valamint Bécs város rendezésében, Bécs, 1986. június 20C22 ("Sprachanalyse und Daseinsanalyse. Zum phänomenologisch-hermeneutischen Ansatz").
- Existenzdenken und Verantwortung*, az Inter-University Centre of Postgraduate Studies rendezésében, Dubrovnik, 1987. március 16C27 ("Eigentlichkeit, Gewissen und Schuld in Heideggers 'Sein und Zeit'").
- Institutionalisierung der Philosophie*, a "Wissenschaftskolleg zu Berlin (Institute for Advanced Studies)" rendezésében, Nyugat-Berlin, 1987. május 25C26.
- Werk und Wirkung Heideggers*, a schwertei Katolikus Akadémia rendezésében, Schwerte (NSZK), 1988. március 26C27.
- Lektüretagung zu Schellings Schrift "Über die Möglichkeit einer Form der Philosophie überhaupt"*, az "Internationale Schelling-Gesellschaft" rendezésében, Leonberg (NSZK), 1988. október 10C12.
- Zur philosophischen Aktualität Heideggers*, az "Alexander von Humboldt-Stiftung" rendezésében, Bonn, 1989. április 24C28 ("Fakten und Apriori in der neueren Beschäftigung mit Heideggers politischem Engagement").

- Philosophie der Subjektivität? Zur Bestimmung des neuzeitlichen Philosophierens*, az "Internationale Schelling-Gesellschaft" rendezésében, Leonberg, 1989. október 11C14 (votum Rainer Specht referátumához, továbbá előadás "Parallelen zwischen Heideggers und Lukács' Schelling-Interpretation" címmel).
- Wege und Irrwege des neueren Umgangs mit Heideggers Werk. Ein deutsch-ungarisches Symposium*, a budapesti Goethe-Intézet, az MTA, a Magyarországi Minisztérium és az ELTE rendezésében, a Soros Alapítvány és a Thyssen-Stiftung támogatásával, Budapest, 1989. november 2C4 ("Heidegger und Lukács: Eine Hundertjahresbilanz").
- Soggetto e ambiente nel pensiero contemporaneo*, az Olasz Filozófiai Társaság (SFI) rendezésében, Pordenone, 1990. április 23C25 (részvétel az utolsó napi kerekasztal-vitán).
- Pluralismus und Toleranz. Wie bauen die Philosophen das Europa-Haus?*, az "Association Internationale des Professeurs de Philosophie" rendezésében, Budapest 1990. április 28 C május 2 (hozzászólás a vitában).
- Tendenzen und Ergebnisse der Heidegger-Forschung in Ost- und Mitteleuropa*, az "Österreichische Gesellschaft für Ost-West-Dialog" rendezésében, Otterthal (Ausztria), 1990. november 24C30 ("Identität und Wandlung der Seinsfrage: Eine hermeneutische Annäherung").
- Le rêve européen C esthétique et politique*, a "Collège International de Philosophie", a "Centre Interuniversitaire d'Etudes françaises", az ELTE és a Budapesti Francia Kultúrintézet rendezésében, Budapest, 1991. április 15C29 ("Lucien Goldmann über Lukács und Heidegger: Überlegungen aus der Sicht der heutigen Forschung").
- Német-magyar Lukács-konferencia*, az MTA Filozófiai Intézete rendezésében, Budapest, 1991. október 1C5 ("Lukács und Heidegger").
- Europa und die Philosophie*, a "Martin-Heidegger-Gesellschaft" rendezésében, Meßkirch, 1991. október 5C6 ("Heidegger und Kant C Heidegger und die Demokratie").
- Geisteswissenschaftliches und literarisches Übersetzen im Internationalen Kulturaustausch*, az "Alexander von Humboldt-Stiftung" rendezésében, Sonthofen/Allgäu (NSZK), 1991. október 7C11 ("Übersetzbarkeit philosophischer Texte und philosophische Probleme ihrer Übersetzung: Der Fall Heideggers").
- Lektüretagung zu Schellings Schrift "Über das Verhältnis der bildenden Künste zu der Natur"*, az "Internationale Schelling-Gesellschaft" rendezésében, Leonberg, 1991. október 17C19.
- Alétheia. Deutsch-ungarisches Symposium*, a debreceni egyetem és a Goethe Intézet rendezésében, Debrecen, 1991. október 26C30 ("Das Wesen der Wahrheit C die Wahrheit des Wesens: Zu Heideggers Kehre").
- Láttuk-e, hogy jön? (A társadalomtudományok sikerei és kudarcai a kelet-európai politikai átalakulásban)*, az ELTE BTK Társadalomfilozófia Tanszéke és a BUKSZ c. folyóirat rendezésében, Budapest, 1991. december 8 (hozzászólás).
- Internationales Fichte-Forum*, a Westfälische Wilhelms-Universität Münster és az MTA Pécsi Bizottsága rendezésében, Kaposvár 1992. április 21C25 ("Zur Auseinandersetzung von Fichte und Schelling. Hermeneutische Überlegungen im Anschluß an die Untersuchungen R. Lauths").
- Wegmarken modernen europäischen Denkens in Wien zu Beginn des 20. Jahrhunderts*, 4. Internationaler Kongress der "Regionalgruppe Ost" der AIPPh ("Association Internationale des Professeurs de Philosophie"), Bécs, 1992. április 29 C május 3. ("Philosophen und Philosophieprofessoren C Philosophie und Philosophiewissenschaft: Überlegungen im Anschluß an eine Unterscheidung Martin Heideggers").
- Előadások a magyarországi filozófia történetéből*, a Miskolci Egyetem és a Magyar Filozófiai Társaság rendezésében, Miskolc, 1992. június 11C13 ("A hazai filozófiai munkálkodás ágai és jelentősége").
- Hagyományok és eredmények a mai filozófiában. Magyar Filozófusok I. Világtalálkozója*, a Magyarok Világszövetsége, az MTA, a Magyarországi Minisztérium és az ELTE rendezésében, Budapest, 1992. augusztus 16C18 ("Lukács és Heidegger").
- Schellings Weg zur Freiheitsschrift. Legende und Wirklichkeit*, Fachtagung der Internationalen Schelling-Gesellschaft, Leonberg (NSZK), 1992. október 14C17.
- American Philosophical Association, Eastern Division, 89th Annual Meeting*, Washington, D.C., 1992. december 27C30.
- Society for the Advancement of American Philosophy, 20th Annual Meeting*, Vanderbilt University, Nashville, Tennessee, 1993. március 4C6.
- American Council of Learned Societies, 74th Annual Meeting*, Williamsburg, Virginia, 1993. április

22C23.

Sixth Biennial Meeting of the Sartre Society of North America, Trent University, Peterborough, Ontario (Kanada), 1993. május 7C9 ("Sartre and Hermeneutics").

Conference on Hermeneutics and Science, az Eötvös Loránd Fizikai Társulat, az ELTE, a Budapesti Közgazdasági Egyetem és a Magyar Filozófiai Társaság rendezésében, az OMFb támogatásával, Veszprém 1993. szeptember 6C9 ("Hermeneutics and Science: Opening address").

A nyolcvanas évek, az Apollon c. folyóirat és a Felsőmagyarországi Irodalmi Alapítvány rendezésében, Lillafüred, 1993. szeptember 17C19 ("A filozófia a nyolcvanas években").

Society for Phenomenology and Existential Philosophy, 32nd Annual Meeting, New Orleans, 1993. október 21C23 (plenáris előadás "Heidegger's Postwar Turn: The Emergence of the Hermeneutic Viewpoint of His Philosophy and the Idea of 'Destruktion' on the Way to *Being and Time*" címmel).

Megélt világ, a Magyar Szociológiai Társaság és a Miskolci Akadémiai Bizottság rendezésében, Miskolc, 1993. december 8C9 ("Társadalomtudomány és filozófia: Tudományelméleti Hermeneutikai vonatkozások a pozitivizmus-vitában és Husserl életvilág-fogalma").

Vernunft in der Geschichte? XX. Kongress der Internationalen Hegel-Gesellschaft, az "Internationale Hegel-Gesellschaft", a Kossuth Lajos Tudományegyetem és az ELTE rendezésében, az MTA, a Minisztérium és a Soros Alapítvány támogatásával, Debrecen C Budapest, 1994. augusztus 24C28. (plenáris előadás "Die Vernünftigkeit der Vernunft oder der »Gegensatz zwischen begrifflicher Dialektik und anschauendem Entgegennehmen«: Zu Heideggers Auseinandersetzung mit Hegel" címmel).

Science and Society: A Hermeneutic Perspective, az "International Society for Hermeneutics and Science" rendezésében, az EASST ("European Association for the Study of Science and Technology") által tartott *Conference on Science, Technology and Change: New Theories, Realities, Institutions* szekciójaként, Budapest, 1994. augusztus 28C31 ("The Victory of Anthropology over Sociology? Popper's Hermeneutical Critique of Relativistic Approaches to Social Science").

Fremdheit und Vertrautheit. Hermeneutik im europäischen Kontext, a Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg rendezésében, többek között a Land Sachsen-Anhalt, a Thyssen-Stiftung, az Istituto Italiano per gli Studi Filosofici (Nápoly), és a Centre National de la Recherche Scientifique (Párizs) támogatásával, Halle/Saale, 1994. szeptember 21C24.

Az Ige meghallója. Emlékezés Karl Rahner születésének 90., halálának 10. évfordulójára, a Szegedi Hittudományi Főiskola, a Magyar Filozófiai Társaság és a SZAB Filozófiai és Történettudományi Bizottsága rendezésében, Szeged, 1994. szeptember 29. ("Karl Rahner szellemi gyökereihez: Heidegger és a XX. századi teológia").

Lektüretagung zu Schellings "Philosophie der Offenbarung", az "Internationale Schelling-Gesellschaft" rendezésében, Leonberg, 1994. október 10C11.

Szkepticizmus, az ELTE BTK Filozófiai Tanszékcsoportja, a BME Filozófiai Tanszéke, az MTA Filozófiai Intézete és a Nemzetközi Tudománytörténeti és Tudományfilozófiai Szövetség Logikai, Módszertani és Tudományfilozófiai Osztálya (IUHPS/DLMPS) Magyar Nemzeti Bizottsága rendezésében, Budapest, 1995. június 16C17. ("Heidegger és a szkepticizmus").

Die Hermeneutik der Faktizität: An International Symposium, tudományos szervezők: Lawrence K. Schmidt és James Risser, Universität Heidelberg, 1995. július 7C9. ("Die Hermeneutik der Faktizität als Destruktion der Philosophiegeschichte als Problemgeschichte: Zu Heideggers und Gadamer's Kritik des Problembegriffes")

Symposium "Philosophische Hermeneutik", az Eberhard-Karls-Universität Tübingen Filozófiai Kara és "Internationales Zentrum"-a rendezésében, Tübingen, 1995. július 16C22. ("Gibt es die Hermeneutik? Zur Selbstreflexion und Aktualität der Hermeneutik Gadamer'scher Prägung").

Jubileumi tudományos konferencia a Miskolci Egyetem fennállásának 260. évfordulója alkalmából, Miskolc, 1995. szeptember 7-8. ("Hermeneutika és filozófiatörténet").

Wissenschaft, Technik und Kultur aus philosophischer Sicht, a "Deutsch-Ungarische Gesellschaft für Philosophie" rendezésében, Fellbach, 1995. október 12-14 ("Hermeneutisches Fragen und Problemgeschichte bei Heidegger und Gadamer").

Alternatív tradíciók a magyar filozófiai kultúrában, az MTA Miskolci Akadémiai Bizottsága és a Miskolci Egyetem rendezésében, Miskolc, 1996. január 18C20 ("Hermeneutika mint politikai filozófia").

Universalismus C Partikularismus: Herausforderung an die europäische Philosophie, a Konrad-

- Adenauer-Stiftung rendezésében, Cadenabbia, 1996. május 9C12 (4 rövid referátum ill. hozzászólás a 4 kerekasztal-beszélgetés témájához).
- Gottes- und Religionsbegriff in der neuzeitlichen Philosophie*, az "Internationale Schelling-Gesellschaft" és a wroclawi egyetem rendezésében, a Thyssen-Stiftung támogatásával, Wrocław, 1996. szeptember 19C22 ("Heideggers Kritik der Ontotheologie").
- Hungarian Contributions to Scholarship*, az Indiana University, Department of Central Eurasian Studies rendezésében, Bloomington, Indiana, 1997. április 5C6 ("Lukács As a Presursor of 20th Century Existentialism").
- Zeit und Freiheit: Schelling, Schopenhauer, Kierkegaard, Heidegger*, az "Internationale Schelling-Gesellschaft", az ELTE Filozófiatörténet Tanszéke, a Herder Alapítvány és a Német-Magyar Filozófiai Társaság rendezésében, Budapest, 1997. április 24C27 (megnyitó előadás: "Schelling, Kierkegaard, Heidegger hinsichtlich System, Freiheit und Denken: Gemeinsame Motive und Philosopheme der nachhegelschen Philosophie").
- Rhetorik und Politik aus der Sicht der Hermeneutik C Rhetoric and Politics from a Hermeneutic Perspective: An International Symposium*, tudományos szervezők: Lawrence K. Schmidt és James Risser, Universität Heidelberg, 1997. július 4C6. ("Verstehen, Verständigung, Argumentieren, Gemeinschaft: Zu den praktisch-politischen Aspekten der Hermeneutik Gadammers").
- Lektüretagung zu Schellings "Ideen zu einer Philosophie der Natur" (1797), 2. Buch, 4. und 5. Kapitel*, az "Internationale Schelling-Gesellschaft" rendezésében, Leonberg, 1997. szeptember 29. C október 1.
- Hermeneutik und Dekonstruktivismus*, az Eberhard-Karls-Universität Tübingen "Internationales Zentrum"-a és a Cseh Tudományos Akadémia valamint a prágai egyetem mellett működő "Center for Theoretical Study" rendezésében, Prága, 1997. szeptember 29.C október 5. ("Gadammers Destruktion der Ästhetik C im Zusammenhang seiner philosophischen Neubegründung der Geisteswissenschaften").
- Siebzig Jahre "Sein und Zeit" (Wiener Tagungen zur Phänomenologie)*, az "Österreichische Gesellschaft für Phänomenologie" rendezésében, az "Österreichische Forschungsgemeinschaft", Bécs Város Magsztrátusa és a Bank Austria támogatásával, Bécs, 1997. december 3C6. ("Heideggers Stellung zum Skeptizismus in 'Sein und Zeit' und in den frühen Vorlesungen").
- Symposium "Das Phänomen und die Sprache"*, az "Österreichische Gesellschaft für Ost-West-Dialog" rendezésében, az "Institut für den Donaauraum und Mitteleuropa" (Wien) és a "Center for Theoretical Study" (Prága) együttműködésével, Otterthal (Ausztria), 1998. április 1C5 ("Hat die Hermeneutik eine Sprachphilosophie?").
- DescartesCKantCHusserlCHeidegger*. Konferencia Munkácsy Gyula 70. születésnapja alkalmából, az ELTE BTK Filozófiai Tanszékcsoportja rendezésében, Budapest, 1998. szeptember 8C9 ("Heidegger, Husserl, Descartes").
- Vom Wort zum Begriff C From Word to Concept: International Symposium*, tudományos szervezők: Lawrence K. Schmidt és James Risser, Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, 1998. július 10C12. ("Zum Sprachverständnis der Hermeneutik: Wort, Gespräch und Sache").
- Európai integráció C európai filozófia*, az MTA Szegedi Akadémiai Bizottsága és a JATE BTK Filozófia Tanszéke rendezésében, Szeged 1998. szeptember 17C18 (megnyitó előadás "Európai filozófia - európai integráció: Hasonlóságok, különbségek, vonatkozások" címmel).
- "Wertewandel" und die Zukunft der Religion in Europa. 1. Internationales Hildesheimer Gespräch zur Theologie und Philosophie*, a Konrad-Adenauer-Stiftung rendezésében, Hildesheim város együttműködésével, Hildesheim, 1998. október 1-2 ("Die Situation der Religion in Ungarn").
- Staat, Nation, Zivillgesellschaft – Zum aktuellen Stand der internationalen Staatsphilosophie*, a Konrad-Adenauer-Stiftung rendezésében, Cadenabbia, 1999. április 29. C május 2 (3 rövid referátum ill. hozzászólás a 3 kerekasztal-beszélgetés témájához).
- Hermeneutik als Philosophie? International Symposium*, tudományos szervezők: Lawrence K. Schmidt és James Risser, Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, 1999. július 2C4 ("Hermeneutik und Philologie: »Verständnis der Sachen«, »Verständnis des Textes«").
- Nyelv, megértés, interpretáció*, az ELTE BTK Filozófiai Intézetének rendezésében, Budapest, 1999. szeptember 16C17 ("Nyelv, megértés, értelmezés Gadamer filozófiai hermeneutikájában").
- Die Hochschulentwicklung in Tschechien und Ungarn. 3. Internationales Hochschulgespräch*, a Konrad-Adenauer-Stiftung rendezésében, Cadenabbia, 1999. szeptember 16C19 (3 rövid referátum ill. hozzászólás a 3 kerekasztal-beszélgetés témájához).
- Grenzen und Grenzüberschreitungen C Aspekte vergleichender Kulturwissenschaft. Deutsch-ungarische*

- Wissenschaftlerbegegnung*, a Sachsen-Anhaltisch C Ungarische Woche keretében, a Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg rendezésében, Halle/Saale, 1999. szeptember 19C22 ("Philosophische Kontakte zwischen Deutschland und Ungarn um die Jahrhundertwende: Lukács, Lask, Weber, Heidegger").
- "*Leben als ethische Herausforderung*". 2. *Internationales Hildesheimer Gespräch zur Philosophie und Theologie*, a Konrad-Adenauer-Stiftung rendezésében, Hildesheim város együttműködésével, Hildesheim, 1999. szeptember 30. - október 1 ("Leben als ethische Aufgabe. 'Gut leben' oder 'geglücktes Leben' aus hermeneutischer Sicht").
- A forradalom után*, a Petöfi Irodalmi Múzeum és Kortárs Irodalmi Központ, az MTA Irodalmi Intézete és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rendezésében, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Friedrich Naumann Stiftung támogatásával, MTA, Budapest 1999. november 5C6 ("Forradalom és rendszerváltás").
- Hermeneutik und die Grenzen der Sprache* (Arbeitstagung zum 100. Geburtstag von Hans-Georg Gadamer), a "European Institute for International Affairs" rendezésében, Heidelberg, 2000. február 9C10 ("Wort und Zeichen: Die strukturalistisch-semiotische Sprachauffassung aus hermeneutischer Sicht").
- Filozófia az ezredfordulón*, az MTA Filozófiai Intézete és Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata rendezésében, az MTA Filozófiai és Történettudományok Osztályának és a Szegedi Tudományegyetem Filozófiai Tanszékének közreműködésével, Kecskemét, 2000. március 24C26 ("Filozófia és korszakkritika").
- Die Macht des Geistes: 50. Hochschulverbandstag 2000*, a Deutscher Hochschulverband rendezésében, Berlin, 2000. április 3C5.
- Újraolvasó C József Attila konferencia*, a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kara rendezésében, Miskolc, 2000. április 6C8 ("Az esztétikai horizont meghaladási kísérlete József Attila esztétikai írásaiban és az esztétika hermeneutikai destrukciója C Irodalmi szöveg és filozófiai szöveg").
- A vallások szerepe Magyarország európai integrációjában*, a Magyar Pax Romana Fórum, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem, az Evangélikus Hittudományi Egyetem, az Országos Rabbiképző Intézet és más egyházi szervezetek rendezésében, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Soros Alapítvány támogatásával, Budapest, 2000. május 17-18 ("Európa és a zsidó-keresztény tradíció").
- Wozu Hermeneutik? International Symposium*, Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, 2000. június 30 C július 2 ("Bild und Sprache: Über den Zusammenhang zwischen Kunst- und Sprachauffassung in der Hermeneutik Gadamer").
- Natur und Kunst in Nietzsches Denken. Internationales Symposium*, Nietzsche halálának 100. éves évfordulójára a Martin-Luther-Universität (Halle-Wittenberg) Filozófiai Intézete és a Staatliche Galerie Moritzburg Halle rendezésében, Halle/Saale, 2000. július 6C8 ("Kunst und Wille zur Macht. Nietzsches Kunstdenken im Spannungsfeld zwischen Ästhetisch-Anthropologischem und Ontologischem").
- Lectures Janus Pannonius: Jacques Derrida, L'avenir de la profession ou l'université sans condition. Discussion avec professeurs invités*, a Pécsi Tudományegyetem Modern Irodalomtörténet, Irodalomelmélet, Filozófiatörténet Tanszékének és az MTA Pécsi Bizottságának rendezésében, Pécs, 2000. szeptember 18-19. ("The Humboldtian Idea of a University: The Bond between Philosophy and the Humanities in the Making of the Modern University").
- Nyelv, megértés, interpretáció (A nyelv, mint a kortárs filozófiai áramlatok közös problémája)*, az ELTE BTK Filozófiai Intézetének rendezésében, Budapest, 2000. október 5C6 ("Szó és jel. A strukturalista nyelvfelfogás hermeneutikai szempontból").
- Kunst, Hermeneutik, Philosophie. Das Denken Hans-Georg Gadamer im Zusammenhang des 20. Jahrhunderts*, az ELTE Filozófiai Doktoriskola Hermeneutika Programtagozata, a Herder Alapítvány és a Német-Magyar Filozófiai Társaság rendezésében, Budapest, 2000. október 19C22. (megnyitó előadás: "Ästhetik, Hermeneutik, Philosophie. Das Hermeneutisch-Werden der Philosophie im 20. Jahrhundert").
- Filozófia és teológia a magyar eszmetörténetben*, a Miskolci Egyetem Filozófiatörténet Tanszéke és a kolozsvári Babeş-Bolyai Egyetem Filozófia Tanszéke rendezésében, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, a Miskolci Egyetem és a MTA Miskolci Akadémiai Bizottsága támogatásával, Miskolc C Kolozsvár, 2000. október 27C30 (megnyitó előadás: "A hazai filozófia kutatása").
- A magyar filozófia helye és szerepe a kultúrában, oktatásban, közgondolkodásban*, a Magyar Filozófiai Társaság és a Helikon Kastélymúzeum rendezésében, Keszthely, 2000. november 17C18 ("A

- filozófia szerepe a kultúrában").
- Wie kommt das Neue in die Welt? 51. Hochschulverbandstag 2001*, a Deutscher Hochschulverband rendezésében, Saarbrücken, 2001. március 26C28.
- "*La filosofia oggi*". *Tavola rotonda con la partecipazione di filosofi italiani e ungheresi* ("A filozófia ma". *Kerekasztal beszélgetés olasz és magyar filozófusok részvételével*), Fabrizio Desideri, Fehér M. István, Heller Ágnes, Kelemen János, Giovanni Leghissa, Gianni Vattimo, Magyarországi Olasz Kultúrintézet, Budapest, 2001. március 30.
- Richard Rorty's Philosophy. International Conference in Philosophy with the Participation of Richard Rorty* (Richard Rorty filozófiája. Nemzetközi filozófiai konferencia Richard Rorty részvételével), a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának rendezésében, az MTA, a Német-Magyar Filozófiai Társaság, a Collegium Budapest és a Central European University együttműködésével, 2001. május 10-11 ("Pragmatism, Hermeneutics, Globalisation").
- Hermeneutik und Phronesis. International Symposium*, Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, 2001. július 6C8 ("Pietismus, Hermeneutik, Phronesis, praktisches Wissen: Kants "praktische" Lesart theologischer Sätze und Gadamer's Akzentuierung der applicatio").
- Hermeneutika és fordítás (Hermeneutics and Translation)*, az V. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus keretében rendezett szümpózium, Jyväskylä (Finnország), 2001. augusztus 7C8 ("A megtört tradíció: a hagyomány létmódja idegenség és ismerettség között").
- Jel, esemény, történeti jel*, az ELTE BTK Filozófiai Intézete és Nyelvfilozófiai Kutatócsoportja rendezésében, 2001. szeptember 19C21 ("Destrukció és applikáció avagy a filozófia mint 'saját korának filozófiája': Történelem és történetiség Heidegger és Gadamer gondolkodásában").
- Lektüretagung zu Schellings "Weltalter"*, az "Internationale Schelling-Gesellschaft" rendezésében, Leonberg, 2001. szeptember 27C28.

IV. Magyar és külföldi egyetemeken, tudományos intézetekben, akadémiákon, tudományos társaságokban tartott előadások

- "In cammino verso la Storia: Sviluppo e aspetti del pensiero filosofico di Lukács": *Római Magyar Akadémia*, 1981, április 7.
- "Lukács: Il filosofo e la storia": *Messinai Egyetem*, 1981. május 11.
- "In cammino verso la Storia: Sviluppo e aspetti del pensiero filosofico di Lukács": *Sienai Egyetem*, 1981. május 15.
- "Lukács: Il filosofo e la storia": *Bolognai Egyetem*, 1981. május 28.
- "L'itinerario filosofico di Husserl fino alla 'Krisis'": *Messinai Egyetem Filozófiai Intézete*, 1984. április 12.
- "In cammino verso 'Sein und Zeit'": L'incontro del giovane Heidegger con la fenomenologia di Husserl": *Messinai Egyetem Filozófiai Intézete*, 1984. április 13.
- "Lukács e Heidegger: Contro l'Assoluto": *Istituto Italiano per gli Studi Filosofici*, Nápoly, 1984. június 19.
- "Heidegger und Lukács. Überlegungen zu L. Goldmanns Untersuchungen aus der Sicht der heutigen Forschung": *Ruhr-Universität Bochum, Hegel-Archiv*, 1988. november 4.
- "Újabb viták Heidegger politikai elkötelezettségéről": *Magyar Filozófiai Társaság, Filozófiatörténeti Szakosztály*, Budapest, 1989. június 22.
- "Lukács, Heidegger e la dialettica": *Padovai Egyetem, Bölcsészeti Kar, Filozófiai Intézet*, 1991. december 2.
- "Heidegger e Hegel. Fenomenologia e dialettica": *Accademia Peloritana dei Pericolanti, Classe di Lettere, Filosofia e Belle Arti*, Messina 1991. december 5.
- "Heidegger und Lukács: Schwierigkeiten mit dem anderen Anfang oder der Begriff des Historismus zweiten Grades": *Eberhard-Karls-Universität Tübingen, Philosophische Fakultät (Vorträge der Universität Tübingen im Rahmen der Philosophischen Fakultät)*, 1992. november 2.
- "Phenomenology, Hermeneutics, Life Philosophy on Heidegger's Way to *Being and Time*: His Confrontation with Husserl, Dilthey, and Jaspers": *New School for Social Research, Graduate Faculty of Political and Social Science, Department of Philosophy, Philosophy Colloquium Program (Fall 1992)*, New York, 1992. december 10.

- "Hermeneutics from Dilthey to Heidegger: The Relevance of Husserl's Phenomenology": *Emory University, Department of Philosophy, Graduate Seminar on Hermeneutics*, Atlanta, Georgia, 1993. március 3.
- "The Hermeneutical Transformation of Husserl's Phenomenology in Heidegger's Early Lecture Courses": *Loyola University Chicago, Department of Philosophy, 1992C93 Colloquium Series of the Continental Philosophy Program*, Chicago, 1993. március 19.
- "Nazism, Communism, Philosophy: Heidegger and Lukács": *Loyola University Chicago, Department of Philosophy, 1992C93 Colloquium Series of the Continental Philosophy Program*, Chicago, 1993. március 19.
- "Hermeneutics and the Philosophical Tradition": *University of Virginia, Commonwealth Center for Literary and Cultural Change*, Charlottesville, Virginia, 1993. április 9.
- "Kant's Copernican Turn and German Idealism: A Hermeneutic Approach": *University of Virginia, Corcoran Department of Philosophy, Colloquium Series*, Charlottesville, Virginia, 1993. május 6.
- "Against Phenomenology in the Name of Phenomenology Itself: Heidegger's Hermeneutical Transformation of Husserl's Phenomenology in his Early Lecture Courses": *State University of New York at Stony Brook, Department of Philosophy, Colloquium Series*, Stony Brook, N.Y., 1993. október 28.
- "A filozófia: kezdet emelni Istenre? Lábjegyzetek Heidegger egy nemrég kiadott kéziratának lábjegyzetéhez": *Janus Pannonius Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Irodalomelméleti Tanszék*, Pécs, 1994. április 27.
- "Thesen zur Unabgeschlossenheit von 'Sein und Zeit'": *Ruhr-Universität Bochum, Hegel-Archiv*, 1995. július 11. (Közös szeminárium Theodore Kisiellel [Northern Illinois University], "Thesen zu 'Sein und Zeit'" címmel).
- "Heideggers 'Natorp-Bericht'": *Eberhard-Karls-Universität Tübingen, Philosophisches Seminar*, 1996. április 30. (Bevezető előadás és szeminárium vezetése Prof. Günter Figal "Oberseminar"-ján.)
- "Lévinas' phänomenologische Konzeption des Anderen": *Hochschule für Jüdische Studien Heidelberg, Öffentliche Vortragsreihe, Wintersemester 1996/97*, Universität Heidelberg, 1996. november 13.
- "Heidegger's Hermeneutic Turn": *Babe/Bolyai Tudományegyetem, Filozófiai Kar*, Kolozsvár, 1998. május 18.
- "Kant: A tiszta ész kritikája": *Erdélyi Múzeum Egyesület*, Kolozsvár, 1998. május 19.
- "Hegel: A szellem fenomenológiája": *Babe/Bolyai Tudományegyetem, Filozófiai Kar*, Kolozsvár, 1998. május 19.
- "Szükség van-e a filozófiára? Szükség van-e erre a kérdésre? (Filozófia és hermeneutika)": *Kerényi Károly Szakkollégium*, Pécs, 1998. október 27.
- "Heidegger és az etika": *József Attila Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Filozófia Tanszék*, Szeged, 1998. november 5.
- "Kunst, Ästhetik und Literatur in der philosophischen Hermeneutik Hans-Georg Gadamer's": *Humboldt-Universität zu Berlin, Philosophische Fakultät II, Literaturwissenschaftliches Colloquium*, 1999. május 19.
- "Pietismus und Hermeneutik": *Interdisziplinäres Zentrum für Pietismusforschung der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg in Verbindung mit den Franckeschen Stiftungen*, öffentlicher Gastvortrag im Rahmen des Forschungskolloquiums, Halle/Saale, 2000. július 11.
- "Filozófia és hermeneutika C tudomány és beszélgetés": *Magyar Filozófiai Társaság Hermeneutikai Szakosztály*, alakuló ülés, ELTE BTK, Budapest, 2001. május 7.
- "Az esztétikai hagyomány hermeneutikai kritikája": a *Babe/Bolyai Tudományegyetem Történelem-Filozófia Kara Filozófia Tanszékcsoportja* magyar tagozatának meghívására kétszer négy óras előadás-sorozat a "Hermeneutika és kultúra" című magyar tannyelvű mesterképző program és a filozófia szak keretében, Kolozsvár, 2001. október 18C19.
- "Magyarázat és megértés C természet- és szellemtudomány": *Babe/Bolyai Tudományegyetem Történelem-Filozófia Kar*, Kolozsvár, 2001. október 18.
- "Bemutató és ünnep: az esztétikum hermeneutikai felfogása": *Szentgyörgyi István Színművészeti Egyetem*, Marosvásárhely, 2001. október 20.

V. Nemzetközi tudományos konferenciák előmozdítása, szervezése, ülések vezetése

- C *Wege und Irrwege des neueren Umgangs mit Heideggers Werk. Ein deutschCungarisches Symposium*, Budapest, 1989. november 2C4: tudományos szervező és koordinátor.
- C *Geisteswissenschaftliches und literarisches Übersetzen im Internationalen Kulturaustausch*, Sonthofen/Allgäu (NSZK), 1991. október 7C11: Rüdiger Bubnerrel (Tübingen) a 2. szekció társelnöke.
- C *Előadások a magyarországi filozófia történetéből*, Miskolc, 1992. június 11C13: társszervező és az 1. szekció elnöke.
- C *Hagyományok és eredmények a mai filozófiában. Magyar Filozófusok I. Világtalálkozója*, Budapest, 1992. augusztus 16C18: a 2. szekció vezetője.
- C *Schellings Weg zur Freiheitsschrift. Legende und Wirklichkeit*, Leonberg (NSZK), 1992. október 14C17: a 4. szekció moderátora.
- C *Conference on Hermeneutics and Science*, Veszprém, 1993. szeptember 6C9: az International Advisory Committee tagja, a 2. szekció és a kerekasztal-beszélgetés vezetője.
- C *Vernunft in der Geschichte? XX. Kongreß der Internationalen Hegel-Gesellschaft*, DebrecenCBudapest, 1994. augusztus 24C28: a 6. szekció vezetője.
- C *Science and Society: A Hermeneutic Perspective*, Budapest, 1994. augusztus 28C31: megnyitó és a 2. délelőtti ülés elnöke.
- C *Alternatív tradíciók a magyar filozófiai kultúrában*, Miskolc, 1996. január 18C20: társszervező és a második napi A. szekció elnöke.
- C *Zeit und Freiheit: Schelling, Schopenhauer, Kierkegaard, Heidegger*, Budapest, 1997. április 24C27: társszervező és a harmadik napi ülés elnöke.
- C *Hermeneutik und Dekonstruktivismus*, Prága, 1997. szeptember 29.C október 5: társszervező, a konferencia tudományos vezetőségének tagja és az okt. 3-i, ötödik nap délelőtti és délutáni üléseknek az elnöke.
- C *DescartesCKantCHusserlCHEidegger*, Budapest, 1998. szeptember 8C9: a második napi 3. szekció elnöke.
- C *Európai integráció C európai filozófia*, Szeged, 1998. szeptember 17C18: az első napi A. szekció elnöke.
- C *Filozófia az ezredfordulón*, Kecskemét, 2000. március 24C26: a második napi második szekció elnöke.
- C *Nyelv, megértés, interpretáció (A nyelv, mint a kortárs filozófiai áramlatok közös problémája)*, Budapest, 2000. október 5C6: az első napi második plenáris ülés elnöke.
- C *Kunst, Hermeneutik, Philosophie. Das Denken Hans-Georg Gadamers im Zusammenhang des 20. Jahrhundert*, Budapest, 2000. október 19C22: tudományos szervező és az első napi délelőtti ülés elnöke.
- C *Filozófia és teológia a magyar eszmetörténetben*, Miskolc C Kolozsvár, 2000. október 27C30: az okt. 29-i délelőtti plenáris ülés elnöke.
- C *Richard Rorty's Philosophy. International Conference in Philosophy with the Participation of Richard Rorty*, Pécs, 2001. május 10-11: a második napi délutáni ülés elnöke.
- C *Hermeneutika és fordítás (Hermeneutics and Translation)*, az V. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus keretében rendezett szimpózium, Jyväskylä (Finnország), 2001. augusztus 7C8: társszervező és szimpóziumvezető (Kulcsár Szabó Ernővel).
- C *Jel, esemény, történeti jel*, az ELTE BTK Filozófiai Intézete és Nyelvfilozófiai Kutatócsoportja rendezésében, Budapest, 2001. szeptember 19C21: a harmadik napi első plenáris ülés elnöke.

VI. Tagság akadémiai ill. felsőoktatásiCszakmai bizottságokban

- 1990C95 a Tudományos Minősítő Bizottság Filozófiai Szakbizottságának tagja
- 1990C97 a Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Bizottságának tagja
- 1993C94 az Országos Ideiglenes Akkreditációs Bizottság Filozófiai Szakbizottságának társelnöke
- 1994C97 az Országos Akkreditációs Bizottság, 1997-től ennek jogutódja, a Magyar Akkreditációs Bizottság Filozófiai Tudományági Szakbizottságának tagja
- 1993C96 A Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Akadémiai Bizottsága (MAB) Filozófiai, Neveléstudományi, Politológiai és Szociológiai Szakbizottságának elnöke

VII. Tisztségek magyar és nemzetközi tudományos társaságokban, folyóiratok szerkesztő bizottságában

- 1982C94 a *Magyar Filozófiai Szemle* szerkesztőségének tagja
1982C90 a *Filozófiai Figyelő* szerkesztő bizottságának tagja
1986 az *Internationale Schelling-Gesellschaft* tudományos tanácsának ("wissenschaftlicher Beirat") tagja
1987C95 az újjáalakult *Magyar Filozófiai Társaság* elnökségi tagja
1989 a *Heidegger Studies* c. nemzetközi filozófiai folyóirat szerkesztő bizottságának ("Scientific Advisory Board") tagja
1989 a *L'uomo un segno* c. nemzetközi filozófiai folyóirat szerkesztő bizottságának ("Comitato scientifico") tagja
1989 az *Internationale Schelling-Gesellschaft* vezetőségi tanácsának ("Rat") tagja (újraválasztva 1992-ben, 1996-ban, 1998-ban és 2001-ben)
1990 a *Centro di Studi Storici Umanistici e Sociali per la Calabria* tiszteleti tagja ("membro onorario")
1990C95 a *Magyar Filozófiai Társaság* főtitkára
1991 a *Mesotes. Zeitschrift für philosophischen Ost-West-Dialog* c. nemzetközi filozófiai folyóirat szerkesztő bizottságának ("wissenschaftlicher Beirat") tagja
1991 az *Itinerari filosofici. Rivista di Filosofia* c. filozófiai folyóirat szerkesztő bizottságának ("Comitato scientifico") tagja (Milano)
1991 az *Österreichische Gesellschaft für Daseinsanalyse* (ÖGDA) tudományos tanácsának ("wissenschaftlicher Beirat") tagja
1994 az *Existentia* c. filozófiai folyóirat szerkesztő bizottságának tagja
1994 az *International Society for Hermeneutics and Science* tudományos tanácsának ("Scientific Advisory Board") tagja
1995 a *Deutsch-Ungarische Gesellschaft für Philosophie* magyar elnöke
2001 a *Magyar Filozófiai Társaság* Hermeneutika Szakosztályának elnöke

PUBLIKÁCIÓK JEGYZÉKE

I. KÖTETEK

- Jean-Paul Sartre*. Budapest: Kossuth, 1980. 145 old.
- Dialektika és történelem. Sartre második korszakának felfedezése, 'A dialektikus ész kritikája'. Elemző szövegrekonstrukció. Filozófiai Figyelő* III, 1981/1C2, Melléklet, 98 old.
- Martin Heidegger*. Budapest: Kossuth, 1984. 205 old.
- Az élet értelméről. Racionalizmus és irracionizmus között*. Budapest: Kossuth, 1991. 99 old.
- (Szerk.) *Utak és tévutak. A budapesti Heidegger-konferencia előadásai*. Budapest: Atlantisz, 1991. 310 old.
- (Hrsg.) *Wege und Irrwege des neueren Umganges mit Heideggers Werk. Ein deutsch-ungarisches Symposium*. Berlin: Duncker & Humblot, 1991. 211 old.
- (Szerk., ford., bev.) M. Heidegger, *Az idő fogalma. A német egyetem önmegnyilatkozása. A rektorátus 1933/34*. Budapest: Kossuth, 1992. 119 old.
- (Szerk., bev.) J.-P. Sartre, *A szabadságról*. Budapest: Kossuth, 1992. 135 old.
- Martin Heidegger. Egy XX. századi gondolkodó életútja*. 2., bővített kiadás. Budapest: Göncöl, 1992. 387 old.
- (Szerk., bev.) E. Husserl, *A filozófia mint szigorú tudomány*. Budapest: Kossuth, 1993. 115 old.
- (Szerk.) Max Weber, *A tudomány és a politika mint hivatás*. Budapest: Kossuth, 1995. 139 old.
- Heidegger és a szkepticizmus. A szkeptikus kételyen át a hermeneutikai kérdésig*. Budapest: Korona Nova, 1998. 178 old.
- (Szerk. Wilhelm G. Jacobs-szal) *Zeit und Freiheit: Schelling, Schopenhauer, Kierkegaard, Heidegger*. Akten der Fachtagung der Internationalen Schelling-Gesellschaft, Budapest, 24. bis 27. April 1997. Hrsg. I. M. Fehér und W. G. Jacobs. Budapest: Éthos Könyvek, 1999, 231 old.
- (Szerk. Veres Ildikóval) *Alternatív tradíciók a magyar filozófia történetében*. Szerk. Fehér M. István és Veres Ildikó. Miskolc: Felsőmagyarország Kiadó, 1999, 469 old.
- Hermeneutikai tanulmányok. I*. Budapest: L'Harmattan, 2001, 199 old.

II. TANULMÁNYOK, CIKKEK

1973

- a. "Sütő András: Anyám könnyű álmodót ígér" (recenzió). *Kritika* 1973/1, 26. old.

1976

- a. "A kultúrtörténet néhány filozófiai-metodológiai problémájához". *Magyar Filozófiai Szemle* XX, 1976/2, 302-310. old.

1977

- a. "Egy tudománytörténeti megközelítés margójára. Paolo Rossi 'A filozófusok és a gépek?' c. könyvéhez". *Magyar Filozófiai Szemle* XXI, 1977/1, 94-98. old.

1978

- a. "A frankfurti iskola tudományelmélete". *Magyar Tudomány* LXXXV, 1978/5, 349C359. old.

1979

- a. "Dialectical Elements in Popper's Criticism of Dialectics". *Wittgenstein, the Vienna Circle and Critical Rationalism. Proceedings of the 3rd International Wittgenstein Symposium*. Wien: Verlag HolderCPichlerCTempsky, 1979, 409C411. old.
- b. "Heidegger és a tradíció problémája". *Világosság* XX, 1979/7, 408C415. old.
- c. "Dialektikus elemek Popper dialektika-kritikájában". *Magyar Filozófiai Szemle* XXIII, 1979/3C4, 489C507. old.

1980

- a. "A pozitivizmus-vita nyomában. Kísérlet a közelmúlt egy filozófiai vitájának értelmezésére". *Magyar Filozófiai Szemle* XXIV, 1980/5, 704C731. old.

1981

- a. "Támadás az Abszolútum ellen: Lukács és Heidegger". *Magyar Filozófiai Szemle* XXV, 1981/3, 445C450. old.
- b. "In cammino verso la Storia: Sviluppo e aspetti del pensiero filosofico di Lukács". *Incontri Meridionali* (Messina), 1981/3, 35C47. old.
- c. "Heidegger und das Traditionsproblem". *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, Sectio Philosophica et Sociologica*, XV, 1981, 189C204. old.

1982

- a. "Sistema, liberta e intuizione intellettuale in Kant e nell'idealismo tedesco". *Per il Secondo Centenario della "Critica della Ragion Pura"*. Atti del Convegno Messina C Università 7C9 maggio 1981. Messina: Edizioni G. B. M., 1982, 245C263. old.
- b. "Il pensiero crociano in Ungheria". *Rivista di Studi Crociani* XIX, 1982/1, 6C22. old.
- c. "Az olasz marxista filozófia közelmúltjából. Lukács és Marx a Laterza filozófiatörténeti sorozatának tükrében". *Filozófiai Figyel* ⊕IV, 1982/1C2, 107C126. old.
- d. "Attack Against the Absolute: Lukács and Heidegger". *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, Sectio Philosophica et Sociologica*, XVI, 1982, 185C190. old.
- e. "Rendszer, szabadság, intellektuális szemlélet. Kant és a német idealizmus néhány alapproblémája". *Magyar Filozófiai Szemle* XXVI, 1982/3, 401C414. old.
- f. "Croce szórt fényben". *Magyar Filozófiai Szemle* XXVI, 1982/6, 947C955. old.

1983

- a. "Lukács e Sartre: Due itinerari filosofici a confronto". G. Oldrini (a cura di): *Il marxismo della maturità di Lukács*. Napoli: Prismi Editrice, 1983, 159C190. old.
- b. "Popper and Dialectics. I. Dialectical Elements in Popper's Criticism of Dialectics". *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, Sectio Philosophica et Sociologica*, XVII, 1983, 251C272. old.
- c. "Croce e l'Ungheria". *La Cultura* (Firenze) XXI, 1983/2, 356C369. old.
- d. "Heidegger Hegel-értelmezéséhez". *Magyar Filozófiai Szemle* XXVII, 1983/4, 677C683. old.

1984

- a. "Lukács és Sartre. Két gondolati út metszéspontjai és elágazásai". *Magyar Filozófiai Szemle* XXVIII, 1984/3C4, 379C413. old.
- b. "Contro l'Assoluto. Considerazioni su Lukács e Heidegger". *Criterio* (Napoli) II, 1984/4, 56C64.

old.

- c. "Lukács e i rapporti con l'esistenzialismo sartriano". M. Valente (a cura di): *Lukács e il suo tempo. La costanza della ragione sistematica. Atti del Convegno di Roma, Dicembre 1981*. Napoli: Pironti, 1984, 97C121. old.
- d. "Popper and Dialectics. II. Dialectics and Historical Knowledge". *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae*, Sectio Philosophica et Sociologica, XVIII, 1984, 67C92. old.
- e. "Un'esistenza al limite dell'autentico". *Il Mattino* (Nápoly) XCIII, 1984. június 19.

1985

- a. "Croce e l'Ungheria". F. Tessitore (a cura di): *L'eredità di Croce*. Napoli: Guida, 1985 (Acta Neapolitana V), 309C322. old.
- b. "Paradigmaváltás az amerikai filozófiában? Bevezet⊕ megjegyzések Richard Rorty 'A filozófia és a természet tükre' c. könyvéhez". *Filozófiai Figyel⊕* VII, 1985/3, 48C50. old.
- c. "Heideggers politisches Intermezzo: Rektor der Universität Freiburg". *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae*, Sectio Philosophica et Sociologica, XIX, 1985, 123C148. old.

1986

- a. "Hermeneutische Notiz zu Poppers Dialektik-Begriff". K.-O. Apel u. a.: *Die Krise der Phänomenologie und die Pragmatik des Wissenschaftsfortschritts*. Hrsg. M. Benedikt, R. Burger. Wien: Edition S, Verlag der Österreichischen Staatsdruckerei, 1986, 215C218. old.
- b. "Az id⊕ dialektikája. O.D. Brauer vizsgálódásai a hegeli történelemfilozófiáról". *Magyar Filozófiai Szemle* XXX, 1986/3C4, 618C622. old.
- c. "Zum Denkweg des jungen Heidegger. I. Die ersten Veröffentlichungen". *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae*, Sectio Philosophica et Sociologica, XX, 1986, 163C184. old.

1987

- a. "Ráció, racionalitás, racionalizmus: Lukács és a jelenkori filozófia". *Medvetánc* VICVII, 1986/4 C 1987/1, 183C219. old.
- b. "A nemzetközi filozófiai életb⊕: a nápolyi 'Istituto Italiano per gli Studi Filosofici'". *Magyar Filozófiai Szemle* XXXI, 1987/1, 143C152. old.
- c. "Lukács és a racionalizmus". *Doxa* VIII, 1987, 41C57. old.
- d. "Eigentlichkeit, Gewissen und Schuld in Heideggers 'Sein und Zeit'". *Doxa* X, 1987, 27C60. old.
- e. "Dilthey és Husserl a 'Philosophische Bibliothek' újabb köteteiben". *Magyar Filozófiai Szemle* XXXI, 1987/3, 640C656. old.
- f. "Gadamer és a hermeneutika". *Valóság* XXX, 1987/10, 71C89. old.

1988

- a. "Sprachanalyse und Daseinsanalyse. Zum phänomenologischChermeneutischen Ansatz". K.-O. Apel u. a.: *Bewußtsein, Sprache und die Kunst. Metamorphosen der Wahrheit*. Hrsg. M. Benedikt, R. Burger. Wien: Edition S, Verlag der Österreichischen Staatsdruckerei, 1988, 178C186. old.
- b. "Lukács e la filosofia contemporanea: Il problema della ragione". *Giornale di Metafisica* X (új folyam), 1988/2, 269C298. old.
- c. V. Höhle: Hegels System (recenzió). *Philosophischer Literaturanzeiger* XLI, 1988/3, 220C225. old.
- d. "Georg Lukács: Die Eigenart des Ästhetischen; Geschichte und Klassenbewußtsein; Die Seele und die Formen; Die Theorie des Romans; Die Zerstörung der Vernunft; Zur Ontologie des gesellschaftlichen Seins". Szócikkek. F. Volpi, J. Nida-Rümelin (Hrsg.): *Lexikon der philosophischen Werke*. Stuttgart: Kröner Verlag, 1988, 197., 306C7., 631C2., 705., 826., 830. old.
- e. "A hetvenesNyolcvanas évek SchellingCkutatásaiból". *Magyar Filozófiai Szemle* XXXII, 1988/1C2, 209C224. old.

- f. "Levelek Hegelről C Levelek Hegelhez. Válogatás Hegel levelezéséből. Bevezetés". *Magyar Filozófiai Szemle* XXXII, 1988/1C2, 119C122. old.
- g. "A magyar filozófia története külföldi szemzőből" (Larry Steindler *Ungarische Philosophie im Spiegel ihrer Geschichtsschreibung* c. könyvéről). *Valóság* XXXI, 1988/11, 96C103. old.
- h. "Heidegger tudományfelfogása. (R. A. Bast: Der Wissenschaftsbegriff Martin Heideggers)". *Magyar Filozófiai Szemle* XXXII, 1988/3C4, 472C481. old.
- i. "Az abszolút idealizmus és az interszubbektivitás problémája. V. Höslé szisztematikus kommentárja a hegeli rendszerrel". *Filozófiai Figyelő* X, 1988/3, 134C146. old.

1989

- a. "Die Unabgeschlossenheit von 'Sein und Zeit? C erläutert am Ansatz der existenzialen Analytik in 'Sein und Zeit? und in den 'Prolegomena?, sowie an der Entstehung des hermeneutischen Gedankenkreises in den frühen Freiburger Vorlesungen". *Concordia. Internationale Zeitschrift für Philosophie* XVI, 1989, 15C31. old.
- b. "Előszó: Heidegger útja a *Lét és idő*ig". M. Heidegger: *Lét és idő*. Budapest: Gondolat, 1989, 5C84. old.
- c. "L'interpretazione della filosofia classica tedesca in 'Storia e coscienza di classe?'. *Discorsi. Ricerche di storia della filosofia* (Napoli) IX, 1989/1, 41C60. old.
- d. "Fundamental Ontology and Political Interlude: Heidegger As Rector of the University of Freiburg". M. Dascal, O. Gruengard (eds.): *Knowledge and Politics. Case Studies on the Relationship Between Epistemology and Political Philosophy*. Boulder, San Francisco, & London: Westview Press, 1989, 316C351. old.
- e. "Heidegger magyarul. A *műalkotás eredete* fordításához". *Világosság* XXX, 1989/11, 872C878. old.
- f. "Heidegger und Lukács. Überlegungen zu L. Goldmanns Untersuchungen aus der Sicht der heutigen Forschung". *Methoden der Forschung und die Wahrheit des Geschichtlichen*. Festschrift für Gyula Munkácsy. *Doxa* XVII, 1989, 157C188. old.
- g. "Heidegger és a filozófiatörténet". *Magyar Filozófiai Szemle* XXXIII, 1989/4, 434C445. old.

1990

- a. "Eigentlichkeit, Gewissen und Schuld in Heideggers 'Sein und Zeit'. Eine Interpretation mit Ausblicken auf seinen späteren Denkweg". *Man and World. An International Philosophical Review* XXIII, 1990, 35C62. old.
- b. "Heidegger és Lukács. Száz év mérlege". *Valóság* XXXIII, 1990/3, 99C110. old.
- c. "Heidegger's Future Timeliness". *The New Hungarian Quarterly* vol. XXXI, no. 117, Spring 1990, 140C142. old.
- d. "Heidegger C Utak a lét felé". *Nagyvilág* XXXV, 1990/7, 1047C1058. old.
- e. "Zum Denkweg des jungen Heidegger. II. Unterwegs zu 'Sein und Zeit': Die Auseinandersetzung mit Husserl". *Annales Univ. Scient. Budapest. de Rol. Eötvös nom., Sectio Phil. et Soc., XXIIICXXIII*, 1990, 127C153. old.
- f. "Heidegger's Way In, Through and Out of Politics: The Story of His Rectorate". J. C. Nyíri (ed.): *Perspectives on Ideas and Reality*. Budapest 1990, 130C173. old.
- g. "Az élet értelméről. Racionalizmus és irracionalizmus között". *Világosság* XXXI, 1990/12, 896C907. old.
- h. "Schelling Hegelkritikája és a legújabbkori filozófia kezdetei". *Magyar Filozófiai Szemle* XXXIV, 1990/1, 75C83. old.
- i. "Fakten und Apriori in der neueren Beschäftigung mit Heideggers politischem Engagement. Im Zusammenhang einer Parallele mit Lukács". *Il Cannocchiale. Rivista di Studi Filosofici*, 1990, n. 2. (maggioAgosto), 3C33. old.

1991

- a. "Il concetto lukácsiano di razionalismo". *Coscienza storica. Rivista di studi per una nuova tradizione* I, 1991/1, 91C102. old.
- b. "Fakten und Apriori in der neueren Beschäftigung mit Heideggers politischem Engagement". D.

- Papenfuß, O. Pöggeler (Hrsg.): *Zur philosophischen Aktualität Heideggers. Symposium der Alexander von Humboldt-Stiftung vom 24.-28. April 1989 in Bonn C Bad Godesberg*. Band 1: *Philosophie und Politik*. Frankfurt/Main: Klostermann, 1991, 380C408. old.
- c. "Az élet értelmérő. Tudás és cselekvés, megismerés és élet". *Világosság* XXXII, 1991/2, 146C154. old.
- d. Hozzászólás a "Láttuk-e, hogy jön? (A társadalomtudományok sikerei és kudarcai a keletEurópai politikai átalakulásban)" c. szimpóziumon. Budapest: Twins, 1991, 43C45. old.
- e. "Az élet értelmérő. Racionalizmus és irracionalizmus között". *Világosság* XXXII, 1991/6, 463C474. old.
- f. "Heidegger und Lukács. Überlegungen zu L. Goldmanns Untersuchungen aus der Sicht der heutigen Forschung". *Mesotes. Zeitschrift für philosophischen Ost-West-Dialog* I, 1991/1, 25C38. old.
- g. "Heidegger és Lukács. Száz év mérlege". Fehér M. István (szerk.): *Utak és tévutak. A budapesti HeideggerKonferencia előadásai*. Budapest: Atlantisz, 1991, 73C111. old.
- h. "Előszó". Fehér M. István (szerk.): *Utak és tévutak. A budapesti HeideggerKonferencia előadásai*. Budapest: Atlantisz, 1991, 9C15. old.
- i. "Identität und Wandlung der Seinsfrage. Eine hermeneutische Annäherung". *Mesotes. Supplementband Martin Heidegger* (Beiträge des Symposiums "Tendenzen und Ergebnisse der Heidegger-Forschung in Ost- und Mitteleuropa" vom 24. bis 30. November 1990 in Otterthal, Niederösterreich). Wien (1991), 105C119. old.
- j. "Természettudomány és metafizika C Racionalitás és irracionalitás". *Magyar Tudomány* XCVIII, 1991/10, 1223C1230. old.
- k. "Vorwort des Herausgebers". I. M. Fehér (Hrsg.): *Wege und Irrwege des neueren Umganges mit Heideggers Werk. Ein deutschUngarisches Symposium*. Berlin: Duncker & Humblot, 1991, 7C11. old.
- l. "Heidegger und Lukács. Eine Hundertjahresbilanz". I. M. Fehér (Hrsg.): *Wege und Irrwege des neueren Umganges mit Heideggers Werk. Ein deutschUngarisches Symposium*. Berlin: Duncker & Humblot, 1991, 43C70. old.
- m. "Filozófiatörténet C filozófiai elmélet: a mai viták tükrében". *Magyar Tudomány* XCVIII, 1991/11, 1368C1372. old.

1992

- a. "Bevezetés". M. Heidegger: *Az idő fogalma. A német egyetem önmegnyilatkozása. A rektorátus 1933/34*. Budapest: Kossuth, 1992, 7C24. old.
- b. "Bevezetés". J.-P. Sartre: *A szabadságról*. Budapest: Kossuth, 1992, 5C14. old.
- c. "The Early Heidegger. Phenomenology, Hermeneutics, *Lebensphilosophie* on His Way to *Being and Time*: The Confrontation with Husserl, Dilthey, and Jaspers". *Existentia* II, 1992/1C4, 69C96. old.
- d. "Nemzet, filozófia, tudomány. A hazai filozófiai munkálkodás ágai és jelentősége". *Existentia* II, 1992/1C4, 495C540. old.
- e. "Philosophen und Philosophieprofessoren C Philosophie und Philosophiewissenschaft: Überlegungen im Anschluß an eine Unterscheidung Martin Heideggers". *Mesotes. Zeitschrift für philosophischen Ost-West-Dialog* II, 1992/2, 122C132. old.
- f. "Lask, Lukács, Heidegger: The Problem of Irrationality and the Theory of Categories". C. Macann (ed.), *Martin Heidegger. Critical Assessments*. London: Routledge & Kegan Paul, 1992, II. köt. 373C405. old.
- g. "Fundamental Ontology and Political Interlude: Heidegger As Rector of the University of Freiburg". C. Macann (ed.), *Martin Heidegger. Critical Assessments*. London: Routledge & Kegan Paul, 1992, IV. köt. 159C197. old.
- h. "Zur Auseinandersetzung von Fichte und Schelling. Hermeneutische Überlegungen im Anschluß an die Untersuchungen R. Lauths". *Wege der Deutungen. Vorträge des FichteForums in Kaposvár*. Hrsg. J. Czirják, K. Hahn. Kaposvár: LITCVerlag Münster/Verlag der Pädagogischen Hochschule Kaposvár, 1992, 47C69. old.

1993

- a. "Heidegger und Kant C Heidegger und die Demokratie". H.-H. Gander (Hrsg.): *Europa und die Philosophie* (Schriftenreihe der Martin-Heidegger-Gesellschaft, Bd. 2). Frankfurt/Main: Klostermann, 1993, 105C127. old.
- b. "Subjektivität und Wahrheit. Einige hermeneutische Bemerkungen". H. M. Baumgartner C W. G. Jacobs (Hrsg.): *Philosophie der Subjektivität? Zur Bestimmung des neuzeitlichen Philosophierens*. Stuttgart C Bad Cannstatt: FrommannCHolzboog, 1993, I. köt. 71C73. old.
- c. "Parallelen zwischen Heideggers und Lukács' SchellingCInterpretation". H. M. Baumgartner, W. G. Jacobs (Hrsg.): *Philosophie der Subjektivität? Zur Bestimmung des neuzeitlichen Philosophierens*. Stuttgart C Bad Cannstatt: FrommannCHolzboog, 1993, II. köt. 391C402. old.
- d. "Zur Auseinandersetzung von Fichte und Schelling. Hermeneutische Überlegungen im Anschluß an die Untersuchungen R. Lauths". *Mesotes. Zeitschrift für philosophischen Ost-West-Dialog* III, 1993/1, 98C117. old.
- e. "Übersetzbarkeit philosophischer Texte und philosophische Probleme ihrer Übersetzung: Der Fall Heidegger". *Übersetzen, verstehen, Brücken bauen. Geisteswissenschaftliches und literarisches Übersetzen im internationalen Kulturaustausch*. Hrsg. A. P. Frank, K.-J. Maaß, F. Paul, H. Turk. Göttinger Beiträge zur Internationalen Übersetzungsforschung, Bd. 8. Berlin C Bielefeld C München: Erich Schmidt Verlag, 1993, Teil 1: 269C285. old.
- f. "Bevezetés". E. Husserl: *A filozófia mint szigorú tudomány*. Budapest: Kossuth, 1993, 5C22. old.
- g. "Lukács a Heidegger. Útok proti Absolútnu". *Filozofia* (Bratislava, Slovak Academic Press) XXXVIII, 1993/11, 748C752. old.

1994

- a. "Einleitung in die Philosophie als philosophisches Problem. Hermeneutische Interpretation eines Absatzes aus der 'Vorrede' von Hegels 'Phänomenologie des Geistes'". H.-J. Gawoll, Ch. Jamme (Hrsg.): *Idealismus mit Folgen. Die Epochenschwelle um 1800 in Kunst und Geisteswissenschaften*. Festschrift zum 65. Geburtstag von Otto Pöggeler. München: Wilhelm Fink Verlag, 1994, 197C210. old.
- b. "A hazai filozófiai munkálkodás ágai és jelentősége". *Gondolatok gondolatokról. A magyarországi filozófia történetéből című konferencia előadásai*. Szerk. Veres Ildikó, Mezei Balázs. Miskolc: Felsőmagyarország Kiadó, 1994, 11C35. old.
- c. "Kant és az angolszász filozófia". *Magyar Hírlap* XXVII, 172. szám, 1994. július 25., 13. old.
- d. "Sartre, hermeneutika, pragmatizmus". *Holmi* VI, 1994/12, 1810C1831. old.
- e. "Heidegger und Kant C Heidegger und die Demokratie". *Existentia* IIIICIV, 1993C94, 85C104. old.
- f. "Einleitung in die Philosophie als philosophisches Problem". *Existentia* IIIICIV, 1993C94, 105C117. old.
- g. "Karl Rahner szellemi gyökereihez: Heidegger és a XX. századi teológia". *Existentia* IIIICIV, 1993C94, 325C345. old.
- h. "Übersetzbarkeit philosophischer Texte und philosophische Probleme ihrer Übersetzung: Der Fall Heidegger". *Existentia* IIIICIV, 1993C94, 607C623. old.
- i. "Phenomenology, Hermeneutics, *Lebensphilosophie*: Heidegger's Confrontation with Husserl, Dilthey, and Jaspers". Th. Kisiel, J. van Buren (eds.), *Reading Heidegger from the Start. Essays in His Earliest Thought*. Albany, New York: State University of New York Press, 1994, 73C89., 423C429. old.

1995

- a. "Sartre and Hermeneutics". *Man and World. An International Philosophical Review* XXVIII, 1995, 65C81. old.
- b. "A filozófia a nyolcvanas években". *Literatura* 1995/1, 21C57. old.
- c. "Heidegger's Understanding of the Atheism of Philosophy: Philosophy, Theology, and Religion in his Early Lecture Courses up to *Being and Time*". *American Catholic Philosophical Quarterly* (korábban: *The New Scholasticism*) vol. LXIX, no. 2, Spring 1995, 189C228. old.
- d. "Hermeneutika és filozófiatörténet: A klasszikus német filozófia interpretációja a *Történelem és osztálytudatban*". *Publicationes Universitatis Miskolciensis, Sectio Philosophica, Tomus II, Fasciculus 1*, Miskolc 1995, 3C18. old.
- e. "Elisabeth Weisser: *Georg Lukács' Heidelberger Kunstphilosophie*". *HegelCStudien* XXX, 1995,

256C262. old.

- f. "A filozófia a nyolcvanas években". *Új Holnap* XL (Új Folyam 2.) 1995. nov. 193C235. o.

1996

- a. "Karl Rahner szellemi gyökereihez: Heidegger és a XX. századi teológia". *Az Ige meghallója. Karl Rahner emléküls.* Szerk. Boros István. Szeged C Budapest: Szegedi Hittudományi Főiskola C Logos Kiadó, 1996. 43C91. old.
- b. "A klasszikus német filozófia a 'Történelem és osztálytudat'-ban". *Világosság* XXXVII, 1996/2, 46C58. old.
- c. "Hermeneutika mint politikai filozófia". *Valóság* XXXIX/4, 1996. március, 1C13. old.
- d. "Die Vernünftigkeit der Vernunft oder der »Gegensatz zwischen begrifflicher Dialektik und anschauendem Entgegennehmen«: Zu Heideggers Auseinandersetzung mit Hegel". In: *Hegel-Jahrbuch 1995*. Hrsg. A. Arndt, K. Bal, H. Ottmann. Berlin: Akademie Verlag, 1996, 385C400. old.
- e. "Heidegger's Postwar Turn: The Emergence of the Hermeneutic Viewpoint of His Philosophy and the Idea of 'Destruktion' on the Way to *Being and Time*". In: *Phenomenology and Beyond: Selected Studies in Phenomenology and Existential Philosophy*, vol. 21, eds. John D. Caputo, L. Langsdorf. *Philosophy Today*, vol. 40, n. 1, Spring 1996, 9C35. old.
- f. "Gibt es die Hermeneutik? Zur Selbstreflexion und Aktualität der Hermeneutik Gadamer'scher Prägung". *Internationale Zeitschrift für Philosophie*. Hrsg. G. Figal, E. Rudolph (Stuttgart: Metzler Verlag), Jg. V, 1996, Heft 2, 236C259. old.

1997

- a. "Sartre and Hermeneutics". In: *Sartre and Existentialism. Philosophy, Politics, Ethics, The Psyche, and Aesthetics*, ed. William L. McBride, vol. IV: *Existentialist Ontology and Human Consciousness*, New York & London: Garland Publishing Inc., 1997, 355C371. old.
- b. "Emmanuel Lévinas' phänomenologische Konzeption des Anderen". *Trumah*, Bd. 6 (Berlin: Metropol Verlag, 1997), 19C35. old.
- c. "Tizenkét mondat a szkepticizmusról Heidegger *Lét és időjében*". *Literatura* 1997/1, 3C28. old.
- d. "Die Hermeneutik der Faktizität als Destruktion der Philosophiegeschichte als Problemgeschichte: Zu Heideggers und Gadamer's Kritik des Problembegriffes". *The Critical Threshold for Thinking at the End of Philosophy, Heidegger Studies*, vol. XIII, 1997, 47C68. old.
- e. "Heidegger's Understanding of the Atheism of Philosophy: Philosophy, Theology, and Religion in his Early Lecture Courses up to *Being and Time*". *Existencia* VICVII, 1996C97, 33C64. old.
- f. "Verstehen, Verständigung, Argumentieren, Gemeinschaft: Zu den praktisch-politischen Aspekten der Hermeneutik Gadamer's". *Existencia* VICVII, 1996C97, 65C78 old..
- g. "A történeti-kritikai Schelling-kiadás újabb kötetei a német idealizmus- és a Schelling-kutatás kontextusában". *Existencia* VICVII, 1996C97, 383C391. old.
- h. "Schelling, Kierkegaard, Heidegger C rendszer, szabadság, gondolkodás: A poszthegeiánus filozófia néhány közös motívuma és filozófiai témája". *Pro Philosophia* 11-12, 1997, 3C20. old.
- i. "Lukács As a Precursor of 20th Century Existentialism". *Hungarian Studies. A Journal of the International Association of Hungarian Studies*, vol. 12, 1997/1C2, 73C83. old.

1998

- a. "Zwölf Sätze über den Skeptizismus in Heideggers *Sein und Zeit*". *Philosophisches Jahrbuch der Görres-Gesellschaft*. Hrsg. H. M. Baumgartner u.a. (Freiburg/München: Verlag Karl Alber), Jg. 105, 1. Halbband, 1998, 1C20. old.
- b. "Európai filozófia C európai integráció: Hasonlóságok, különbségek, vonatkozások". *Valóság* XLI, 1998/10, 1C11. old.
- c. "Gadamer's Destruktion der Ästhetik im Zusammenhang seiner philosophischen Neubegründung der Geisteswissenschaften". *Denkwege 1: Philosophische Aufsätze* (Reihe der Tübinger Gesellschaft für phänomenologische Philosophie). Hrsg. Dietmar Koch. Tübingen: Attempto-Verlag, 1998, 25C54. old.
- d. "Heidegger's Hermeneutic Turn". *Kellék. Filozófiai folyóirat* (Kolozsvár C Szeged), 11C12, 1998, 7C22. old.

- e. "Otto Pöggeler und das Hegel-Archiv: Erinnerungen an die Aufenthalte 1986 und 1987/88". *Weltwege. Otto Pöggeler zum siebzigsten Geburtstag*. Hrsg. Ch. Bauer, D. Köhler, A. Sell. Bochum 1998, 55C61. old.
- f. "Hat die Hermeneutik eine Sprachphilosophie?". *Das Phänomen und die Sprache* (Mesotes. Jahrbuch für philosophischen Ost-West-Dialog 1998, Otterthaler Gespräche 1998). Hrsg. J. Trinks. Wien: Verlag Turia und Kant, 1998, 97C116. old.

1999

- a. "Heideggers Stellung zum Skeptizismus in ‚Sein und Zeit‘ und in den frühen Vorlesungen". *Siebzig Jahre "Sein und Zeit". Wiener Tagungen zur Phänomenologie 1997* (Reihe der Österreichischen Gesellschaft für Phänomenologie, Bd. 3). Hrsg. Helmuth Vetter. Frankfurt/Main C Berlin C New York: Peter Lang, Europäischer Verlag der Wissenschaften, 1999, 45C74. old.
- b. "Európai filozófia C európai integráció: Hasonlóságok, különbségek, vonatkozások". *Európai integráció C európai filozófia*. Szerk. Csejtei Dezső, Laczkó Sándor. (Ész C élet C egzisztencia VI.) Szeged: Pro Philosophia Szegediensi Alapítvány, 1999, 7C20. old.
- c. "Schelling, Kierkegaard, Heidegger hinsichtlich System, Freiheit und Denken: Gemeinsame Motive und Philosopheme der nachhegelschen Philosophie". *Zeit und Freiheit: Schelling, Schopenhauer, Kierkegaard, Heidegger*. Akten der Fachtagung der Internationalen Schelling-Gesellschaft, Budapest, 24. bis 27. April 1997. Hrsg. I. M. Fehér und W. G. Jacobs. Budapest: Éthos Könyvek, 1999, 17C36. old.
- d. "Hermeneutics and the Sciences," in *Hermeneutics and Science. Proceedings of the First Conference of the International Society for Hermeneutics and Science* (Boston Studies in the Philosophy of Science, vol. 206), eds. M. Fehér, O. Kiss, L. Ropolyi. Dordrecht C Boston C London: Kluwer Academic Publishers, 1999, 1C12. old.
- e. "Georg Lukács: Die Eigenart des Ästhetischen; Geschichte und Klassenbewußtsein; Die Seele und die Formen; Die Theorie des Romans; Die Zerstörung der Vernunft; Zur Ontologie des gesellschaftlichen Seins". Szócikkek. F. Volpi, (Hrsg.): *Großes Werklexikon der Philosophie*. Stuttgart: Kröner Verlag, 1999, Band 2, 949C953. old.
- f. "Kunst, Ästhetik und Literatur in der philosophischen Hermeneutik Hans-Georg Gadamer's". *Epoche C Text C Modalität. Diskurs der Moderne in der ungarischen Literaturwissenschaft*. Hrsg. E. Kulcsár-Szabó, M. Szegedy-Maszák. Tübingen: Niemeyer, 1999, 1C49. old.
- g. "Hermeneutika mint politikai filozófia". *Alternatív tradíciók a magyar filozófia történetében*. Szerk. Fehér M. István és Veres Ildikó. Miskolc: Felsőmagyarország Kiadó, 1999, 27C56. old.
- h. "Forradalom és rendszerváltás. Kemény Zsigmond két politikai röpirata mai szemmel". *Literatura* 1999/4, 345C354. old.
- i. "Heidegger, Mitsein, Demokratie". *Kellék. Filozófiai folyóirat* (Kolozsvár C Szeged) 13, 1999, 35C52. old.
- j. "Hermeneutik und Philologie: »Verständnis der Sachen«, »Verständnis des Textes«". *Berliner Beiträge zur Hungarologie* (Schriftenreihe des Seminars für Hungarologie an der Humboldt-Universität zu Berlin), Bd. 11, hrsg. E. Kulcsár-Szabó, L. Tarnói, Gy. Tverdota, Berlin C Budapest 1999, 11C25. old.

2000

- a. "Zum Sprachverständnis der Hermeneutik: Wort, Gespräch und Sache". *Hermeneutische Wege. Hans-Georg Gadamer zum Hundertsten*. Hrsg. G. Figal, J. Grondin, D. Schmidt. Tübingen: Mohr, 2000, 191C205. old.
- b. "Heideggers Kritik der Ontotheologie". *Religion und Gott im Denken der Neuzeit*. Hrsg. A. Franz und Wilhelm G. Jacobs. Paderborn C München C Wien C Zürich: Ferdinand Schöningh, 2000, 200C223. old.
- c. "Lukács: Die Eigenart des Ästhetischen; Die Seele und die Formen; Die Theorie des Romans; Die Zerstörung der Vernunft; Geschichte und Klassenbewußtsein; Zur Ontologie des gesellschaftlichen Seins". Franco Volpi: *Dizionario delle opere filosofiche*, con la collaborazione di G. Boffi. Milano: Bruno Mondadori, 2000, 693C696. old.
- d. "Művészet, esztétika és irodalom Hans-Georg Gadamer filozófiai hermeneutikájában". *Az irodalmi szöveg antropológiai horizontjai. Hermeneutika és retorika*. Szerk. Bednarics Gábor, Bengi László,

- Kulcsár Szabó Ernő, Szegedy-Maszák Mihály. Budapest: Osiris, 2000, 15C67. old.
- e. "Filozófia és kórkritika". *Magyar Tudomány* CVII, 2000/8, 953C965. old.
 - f. Hozzájárulás a *Magyar Tudomány* körkérdéséhez: "Üres-e a kamra? Körkérdés a magyar filozófiai hagyományról". *Magyar Tudomány* CVII, 2000/8, 984C989. old.
 - g. "Forradalom és rendszerváltás. Kemény Zsigmond két politikai röpirata mai szemmel". *Valóság* XLIII, 2000/7, 15C30. old.
 - h. "Filozófia és kórkritika". *Filozófia az ezredfordulón*, szerk. Nyíri Kristóf, Budapest: Áron Kiadó, 2000, 47C66. old.
 - i. "Európa és a zsidó-keresztény tradíció". *A vallások és az európai integráció. II.* Szerk. Glózer Rita, Hamp Gábor, Horányi Özséb. Budapest: Balassi Kiadó C Magyar Pax Romana C Országos Főrabbi Hivatala, 2000, 201C214. old.
 - j. "Szó, beszélgetés, dolog: A gadameri hermeneutika nyelvfelfogása". *Vulgo. Bölcséleti folyóirat* II, 2000/3C5. 101C113. old.
 - k. "Az esztétikai horizont meghaladási kísérlete József Attila esztétikai írásaiban és Gadamer hermeneutikája. Irodalmi szöveg és filozófiai szöveg (I.)". *Literatura* 2000/4, 397C419. old.
 - l. "On The Hermeneutic Understanding of Language: Word, Conversation and Subject Matter". *Language and Linguisticality in Gadamer's Hermeneutics*, ed. Lawrence K. Schmidt, Lanham C Boulder C New York C Oxford: Lexington Books, 2000, 59C66., 174C177. old.

2001

- a. "A filozófia útjai. Sorozatszerkesztői előszó". *Metszéspontok a fenomenológia és a hermeneutika határvidékén* (A filozófia útjai, I. köt.). Szerk. Schwendtner Tibor. Budapest: L'Harmattan, 2001, 7C9. old.
- b. "Szó és jel. A strukturalista-szemiotikai nyelvfelfogás hermeneutikai nézőpontból". *Világosság* XLII, 2001/4C5, 110C124. old.
- c. "Forradalom és rendszerváltás". *A forradalom után. Vereség vagy győzelem?* (A Petőfi Irodalmi Múzeum Könyvei 10), szerk. Cséve Anna, Budapest: Petőfi Irodalmi Múzeum, 2001, 16C24. old.
- d. "József Attila művészetelméleti írásai és az esztétika hermeneutikai horizontja. Összefüggések és párhuzamok". *Újraolvasó. Tanulmányok József Attiláról*, szerk. Kabdebó Lóránt, Kulcsár Szabó Ernő, Kulcsár Szabó Zoltán, Menyhért Anna, Budapest: Anonymus, 2001, 284C306. old.
- e. "Philosophische Kontakte zwischen Deutschland und Ungarn um die Jahrhundertwende: Lukács, Lask, Weber, Heidegger, Simmel". *Grenzen überschreiten. Beiträge zur deutsch-ungarischen Kulturwissenschaft* (Colloquium Hallense, Bd. 2). Hrsg. Th. Bremer. Halle/Saale: Verlag J. Stekovics, 2001, 55C69. old.
- f. "Kunst und Wille zur Macht. Nietzsches Kunstdenken im Spannungsfeld zwischen Ästhetisch-Anthropologischem und Ontologischem". *Berliner Beiträge zur Hungarologie* (Schriftenreihe des Seminars für Hungarologie an der Humboldt-Universität zu Berlin), Bd. 12, hrsg. E. Kulcsár-Szabó, L. Tarnóci, Gy. Tverdota, Berlin C Budapest 2001, 7C28. old.
- g. "Hermeneutics and Philology: 'Understanding the Matter', 'Understanding the Text'". *Continental Philosophy Review* (korábban: *Man and World. An International Philosophical Review*) XXXIV, n. 3, September 2001, 269C285. old.
- h. "A szabadság idealizmusa és az abszolútum filozófiai rendszere. A romantikus végtelenségmetafizika mint az idealista rendszerfilozófia kudarc Schelling Hegel-kritikájának tükrében és a legújabbkori filozófia kezdetei". *A romantika világképe*, szerk. Hajdú Péter, Budapest: Osiris, 117C129. old. (megjelenés alatt)
- i. "Forradalom és rendszerváltás. Kemény Zsigmond két politikai röpirata mai szemmel". *A romantika világképe*, szerk. Hajdú Péter, Budapest: Osiris, 188C206. old. (megjelenés alatt)
- j. "The Humboldtian Idea of a University: The Bond between Philosophy and the Humanities in the Making of the Modern University". *Neohelicon* XXVIII, 2001/2, 33C37. old. (megjelenés alatt)
- k. "Wort und Zeichen: Die strukturalistisch-semiotische Sprachauffassung aus hermeneutischer Sicht". *Hermeneutik und die Grenzen der Sprache. Arbeitstagung des European Institute for International Affairs und der Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg zum 100. Geburtstag von Hans-Georg Gadamer*. Paderborn C München C Wien C Zürich: Ferdinand Schöningh (megjelenés alatt).
- l. "Heidegger, Husserl, Descartes. A filozófia mint szigorú tudomány újkori eszméje Heidegger előmarburgi előadásának tükrében". *Descartes, Kant, Husserl, Heidegger. Munkácsy Gyula*

- hetvenedik születésnapjára*. Budapest: Atlantisz (megjelenés alatt).
- m. "Az esztétikai horizont meghaladási kísérlete József Attila esztétikai írásaiban és Gadamer hermeneutikája. Irodalmi szöveg és filozófiai szöveg (II.)". *Literatura* 2001/4. (megjelenés alatt)
- n. "Pragmatism, Hermeneutics, Globalisation: Some Basic Themes of Richard Rorty's Philosophy" (megjelenés alatt).
- o. "A megtört tradíció: a hagyomány létmódja idegenség és ismerősség között". *Protestáns Szemle* (megjelenés alatt).
- p. "Ästhetik, Hermeneutik, Philosophie: Das Hermeneutisch-Werden der Philosophie im 20. Jahrhundert". *Kunst, Hermeneutik, Philosophie: Das Denken Hans-Georg Gadamer im Zusammenhang des 20. Jahrhunderts / Arts, Hermeneutics, Philosophy: The Thought of Hans-Georg Gadamer in Its Relation to the 20th Century*. Akten des Internationalen Symposiums Budapest, 19-22. Oktober 2000, szerk. I. M. Fehér (megjelenés alatt).

III. TUDOMÁNYNÉPSZERŐSÍTŐ ÍRÁSOK, INTERJÚK, ALKALMI ÍRÁSOK

- a. "Lukács és századunk". *Magyar Nemzet*, XLV, 1982. február 25.
- b. "Nemzetközi Lukács-konferencia Rómában". *Világosság* XXIII, 1982/2, 148C149. old.
- c. "A tiszta ész kritikája. Kant klasszikus műve". *Magyar Nemzet*, XLV, 1982. március 21.
- d. "Heidegger és a nemzetiszocializmus". *Magyar Nemzet*, LI, 1988. március 29., 4. o.
- e. "Filozófiai sémák ellen". Interjú. *Magyar Nemzet*, LI, 1988. június 6.
- f. "Királynő a cselédszobában. Beszélgetés Martin Heidegger száz évéről" (interjú). *Magyar Nemzet*, LII, 1989. szeptember 30., 10. old.
- g. "Mit várhatunk a Heidegger-konferenciától?". Interjú. *Magyar Nemzet*, LII, 1989. október 26., 6. old.
- h. "Jövő és remény kölcsönösen egymásra utalnak C Német filozófusok Budapesten Heideggerrel" (Beszélgetés H.-G. Gadamerrel, O. Pöggelerrel és F.-W. von Herrmann-nal). *Magyar Nemzet*, LII, 1989. november 3, 4. old.
- i. "A Lét és idő magyar kiadásához". *BUKSZ* II, 1990 ősz, 276C277. old.
- j. "A filozófia helyzete". *Magyar Tudomány* XCVIII, 1991/3, 315C325. old.
- k. "Fordítás közben". *Könyvvilág* XXXVII, 1992/2, 7. old.
- l. Filozófiai centrum lehet egyetemünk. Beszélgetés Dr. Fehér M. Istvánnal" (interjú). *Miskolci Egyetem*, XXXIX, 19C20. sz., 1992. június 1.
- m. Filozófia C közelben. Beszélgetés Dr. Fehér M. István professzorral" (interjú). *Észak-Magyarország*, 1992. október 21., 8. old.
- n. "Nyíri Tamás teológus, filozófus halálára". *Népszabadság* LII, 170. szám, 1994. július 22., 7. old.
- o. "Emlékforgácsok Nyíri Tamásról". *Magyar Hírlap* XXVII, 189. szám, 1994. augusztus 13. Kulturális melléklet, III. old.
- p. "Elmaradt a marxizmussal való érdemi számvetés". Interjú. *Magyar Nemzet*, LVII, 192. szám, 1994. augusztus 17., 8. old.
- q. "Fragments in Memory of Tamás Nyíri"; "Emlékforgácsok Nyíri Tamásról". *Existencia* III/IV, 1993C94, 635C646. old.
- r. "Tájkép stabilizációs csomag közben". I-II. *Magyar Nemzet*, LVIII, 156-157. szám, 1995. július 6., 13. old., július 7., 12. old.
- s. "Filozófia, valláskritika, teológia kapcsolata". Interjú. *Teológia* XXIX, 1995/3, 157C167. o.
- t. "A pedagógusok esélyei". *Magyar Nemzet*, LVIII, 262. szám, 1995. november 8., 8. old.
- u. "A filozófia a filozófiáról". Interjú. *Élet és Tudomány* LI, 14, 1996. április 5. 424C426. old.
- v. "Gazdagellenesség kontra kultúraellenesség". *Népszabadság* LVI, 3. szám, 1998. január 5., 12. old.
- w. "Az egyetem humboldti eszméje". *Magyar Nemzet* LXI, 20. szám, 1998. január 24., 15. old.
- x. "Vorwort: Interkulturelle Begegnungen". *Kommentiertes Vorlesungsverzeichnis. Seminar für Hungarologie der Humboldt-Universität zu Berlin*, Wintersemester 1999/2000, Berlin 1999, 1C3. old.
- y. Válaszok a Concordiának a filozófia XX. század végi világhelyzetét illető körkérdéseire. In: *Quo vadis Philosophie? Antworten der Philosophen. Dokumentation einer Weltumfrage*, hrsg. R. Fornet-Betancourt (*Concordia. Internationale Zeitschrift für Philosophie*, Reihe Monographien, Bd. 28) Aachen: Wissenschaftsverlag Mainz 1999, 100C104. old.

IV. SZERKESZTÉS, FORDÍTÁSELLENŐRZÉS, LEKTORÁLÁS

- a. "Bevezetés 'A szellem fenomenológiája' tanulmányozásához" (A. Kojève, O. Pöggeler, H. F. Fulda, W. Marx, J. Heinrichs, W. Becker tanulmányai a hegeli Fenomenológiáról). *A filozófiai időszerzőkérdései* 69, 1986, 143 old. [Szakmai véleményezés és fordításellenőrzés.]
- b. "Levelek Hegelről C Levelek Hegelhez. Válogatás Hegel levelezéséből". *Magyar Filozófiai Szemle* XXXII, 1988/1C2, 123C185. old. [Szerkesztés]
- c. Martin Heidegger: "Schelling értekezése 'Az emberi szabadság lényegéről' (1809). A schellingi értekezés első fejtetéseiértelmezése". *Magyar Filozófiai Szemle*, XXXIII, 1989/4, 434C507. old. [Fordításellenőrzés]
- d. "Schelling Hegelről: A müncheni és berlini előadásokból". [Szerk. és fordításellenőrzés] *Magyar Filozófiai Szemle* XXXIV, 1990/1, 84C128. old.
- e. Jean-Paul Sartre: "Materializmus és forradalom". [Fordításellenőrzés] J.-P. Sartre: *A szabadságról*. Budapest: Kossuth, 1992.
- f. Edmund Husserl: "A filozófia mint szigorú tudomány". [Fordításellenőrzés és -átdolgozás]. E. Husserl: *A filozófia mint szigorú tudomány*. Budapest: Kossuth, 1992. 114 old.
- g. Søren Kierkegaard: *A szorongás fogalma*. [Szakmai ellenőrzés] Budapest: Göncöl, 1993. 220 old.
- h. Søren Kierkegaard: *A halálos betegség*. [Szakmai ellenőrzés] Budapest: Göncöl, 1993. 171 old.
- i. Martin Heidegger: *Költemények a gondolkodás tapasztalatából*. [Lektorálás] Budapest: Societas Philosophia Classica, 1995. 244 old.
- j. Weiss János: *Az esztétikum konstrukciója Adornónál*. [Lektorálás] Budapest: Akadémiai, 1995. 281 old.

V. FORDÍTÁSOK

- a. F. Rossi-Landi: "Wittgenstein és az elidegenülés" [eredeti cím: Wittgenstein e l'alienazione]. *Filozófiai Figyelő* I, 1979/1C2, 27C43. old.
- b. "Autobiografia di György Lukács". *L'Unità* 1981. június 4, 3. old.
- c. M. Giammella: "Elmélet és történelem. Lukács és Gramsci a huszas évek vitáiban" [Teoria e storia: Lukács e Gramsci nel dibattito degli anni Venti]. *Magyar Filozófiai Szemle* XXVI, 1982/5, 697C707. old.
- d. A. Bausola: "Benedetto Croce. A filozófus, az etika és a politika" [Il filosofo, l'etica e la politica in Benedetto Croce]. *Magyar Filozófiai Szemle* XXVIII, 1984/1C2, 219C231. old.
- e. G. Sasso: "Croce és a történelem" [Croce e la storia]. *Filozófiai Figyelő* VII, 1985/1C2, 91C103. old.
- f. G. Bedeschi: "Lukács György avagy a forradalom arisztokratikus vonzereje" [György Lukács o dell'aristocratico fascino della rivoluzione]. *Magyar Filozófiai Szemle* XXIX, 1985/1C2, 323C328. old.
- g. B. Croce: "A történelem fogalma" [B. Croce: *Il concetto della storia*. Antologia a cura di A. Parente. Bari: Laterza, 1954, 185 old.]. *Magyar Filozófiai Szemle* XXIX, 1985/3C4, 475C582. old.
- h. R. Rorty: "A filozófia ma Amerikában" [Philosophy in America Today]. *Magyar Filozófiai Szemle* XXIX, 1985/3C4, 583C599. old.
- i. R. Rorty: "A filozófiatörténetírás négy fajtája" [The Historiography of Philosophy: Four Genres]. *Magyar Filozófiai Szemle* XXX, 1986/3C4, 495C519. old.
- j. G. Cotroneo: "Croce és Dilthey" [Croce e Dilthey]. *Magyar Filozófiai Szemle* XXX, 1986/3C4, 532C549. old.
- k. A. Infranca: "'A társadalmi lét ontológiájá?-tól a 'Történelem és osztálytudat?-ig" [Dall'"Ontologia dell'essere sociale" a "Storia e coscienza di classe"]. *Magyar Filozófiai Szemle* XXXI, 1987/4, 770C781. old.
- l. M. Heidegger: *Az idő fogalma. A német egyetem önmegnyilatkozása. A rektorátus 1933/34* [Der

Begriff der Zeit, Die Selbstbehauptung der deutschen Universität. Das Rektorat 1933/34].
Budapest: Kossuth, 1992, 119 old.

- m. M. Heidegger, "Fenomenológiai Aristotelés-interpretációk (A hermeneutikai szituáció jelzése)",
Existencia VICVII, 1996C97, Supplementa, vol. II, 1C51. old. (Endreffy Zoltánnal)